

Viure als Pirineus, 10/06/26

L'Arxiu Comarcal de la Cerdanya restaura el 'Llibre de Privilegis de la Sèquia de Puigcerdà' de gran valor patrimonial

El llibre únic, propietat de l'Ajuntament de Puigcerdà, és un recull de documents històrics que explica la gestió de la sèquia, des de 1318

Restauració del 'Llibre de Privilegis de la Sèquia de Puigcerdà' / Arxiu Comarcal de la Cerdanya

L'Arxiu Comarcal de la Cerdanya ha fet restaurar, recentment, el **Llibre de Privilegis de la Sèquia de Puigcerdà**. El volum, propietat de l'**Ajuntament de Puigcerdà**, és una compilació de documents que servia a la institució local per gestionar la sèquia. Els primers documents que hi ha són del segle XIV, concretament del 1318, any en què el rei Sanç de Mallorca, va atorgar el privilegi de la sèquia a la vila de Puigcerdà, i en va regular el funcionament.

Restauració del 'Llibre de Privilegis de la Sèquia de Puigcerdà' / Arxiu Comarcal de la Cerdanya

“És una peça molt singular que demostra sobretot la importància que ha tingut la sèquia per la vila. Hi recull tots els conflictes que ha tingut al llarg dels segles, especialment a partir de quedar partida per la frontera, arran del Tractat dels Pirineus, el 1659”, explica la directora de l'Arxiu, **Erola Simon**.

“De documentació de la sèquia n'hi ha molta més, aquí a l'Arxiu. Però aquest és un llibre de gran valor patrimonial i històric. És la nostra feina conservar-lo i posar-lo en relleu”, detalla.

Restauració del 'Llibre de Privilegis de la Sèquia de Puigcerdà' / Arxiu Comarcal de la Cerdanya

El Llibre de Privilegis de la Sèquia és un recull de documents, que van ser relligats i encuadernats en pergamí al segle XVIII. S'hi troba la primera legislació i la conflictivitat que porta associada la gestió de la sèquia des del segle XIV.

“L'encuadernació és molt correcta, la d'aquell moment, i molt bona. Relliga diferents documents, de diferent format i gruixària, de procedència diversa. Estava en un estat de conservació delicat, especialment les primeres i últimes pàgines del bloc, i les parts d'inferiors de les pàgines més grans, que no aconsellaven la manipulació”, explica la restauradora de la peça, Clara Alibés, especialista en restauració de paper i document gràfic.

“Les cobertes s'havien trencat per la part dels nervis que uneixen el bloc amb l'encuadernació. I les pàgines més exposades a la humitat, a la llum i a la pols, també estaven més afectades. Per reforçar les pàgines s'ha utilitzat paper japonès, amb fibres més llargues, que tenen més durabilitat i no groguegen amb el pas del temps. Per a enganxar-lo s'ha emprat cola de tilosa transparent. Abans, és clar, s'havia fet una neteja de dalt a baix”, exposa la restauradora.

La sèquia de Puigcerdà és una infraestructura hidràulica medieval que encara es troba en ús i que va ser concebuda per fer funcionar els molins reials de Puigcerdà. L'aigua arribava a l'estany, que feia de gran reservori, i després els diferents canals portaven l'aigua fins als molins. L'ús de l'aigua per al reg va ser molt posterior. La frontera establerta a partir del Tractat dels Pirineus de 1659 va tallar la sèquia en dos estats, circumstància que va crear un seguit de conflictes a partir d'aquell moment. Val assenyalar, sense anar més lluny, com els

francesos va tallar el subministrament d'aigua a través de la sèquia durant 10 anys en el context de les guerres del segle XVII.

El 1868, el tractat de Baiona signat entre França i Espanya va delimitar tota la frontera pirinenca, establint exactament per on havia de passar la ratlla. També va regular l'ús de les aigües internacionals com és el cas de la sèquia de Puigcerdà i va crear la Comissió Administrativa del Canal de Puigcerdà que és l'organisme internacional que administra la sèquia encara avui.